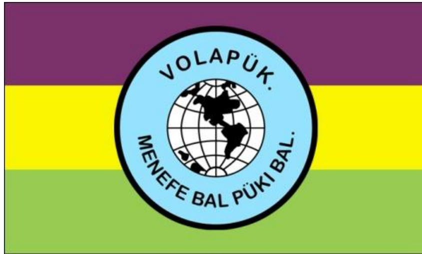

VÖG VOLAPÜKA.

‚Daniil Morozov': redakan ä vicifal,
‚shido2308@yahoo.com',
‚Ekaterinburg', ‚Rossija' / Rusän.

Jäfidot soga bevünetik Volapüka.

YELOD 35[id]. NÜM: 7. 2025 YULUL. PADS: 53 jü 60.

O Volapükaflens valöpo!

Fredob ad nunön, das pämod: „Gramat smalik Volapüka" fa ‚Brian R. Bishop' enu penotükon bevüresodo medü Volapükagrups di ‚Facebook' e di ‚VK' ko koräkots nulik ela Hermann Philipps: cifal ä nolan gretik Volapüka. Koräkan it epenom dö atos:

„Atos binon gramat nitedik, bi hiel Brian Bishop pö atos isteifom ad notodön patädis Volapüka medü el Esperanto. No sevob gudiko, va iplöpom tefü atos, bi no sevob eli Esperanto saidiko gudiko. Alo ya bü yels anikästeifülob ad koräkön dinädis anik, kelis icedob dotabikis. Nu dönu ebevobob gramati at.

Ba nolans ela Esperanto okanons-la cödön gramati at kuratikumo."

Gramatabuk smalik at noe binon nitedik pro slopans ela Esperanto, abi pro Volapükans valik, bi ninädon materis nitedikün, sevabo nüni dö numavöds, lisedi fo= e po=yümotas, lisedi ladvärbas, präpodas, konyunas, lisedi vödas suvöfik anik e lisedi brefodas. Binon sek studa lunüpik Volapüka, binon fonät, in kel alan kanon küpön bosi frutik, binon vobot kobädik Volapükivestiganas plakugik. Komandob ad doniokopiedön e gebön bukili at.

Vipöl oles ed olsikanes gudikünosi valik

redakan: Д. Морозов

SENÄLÖF MALÄDASÜMIK.

Fa ‚Frank Roger’, tiäd rigik: ‚De allergie’,
ini Volapük petradutöl fa ‚Hermann Philipps’.

Äsmililob ini käm, blümo pro televida⸗säkaspikot mu balid oba, kel pöbroadon sunädiko.

Geidan säkaspikota[1] äjonodom brefo obi, e säk balid oma äbinon:

„O Frank! jünu änotükol ya konotis plu milis: duinod levemik. Kiöpao getol-li tiketis dö konots olik?”

Ispetob säki at – geidans säkaspikotas ti valiks lonülons oni –, klu äbinob blümik. Ägleipob in yäkapok obik, äsetirob pilulaboki, ed äsüramenob piluli bal.

„So getob tiketis dö konots”, äsagob, ed äjonom lüloganes piluli. „Konota⸗tikets kömons ön fom at. Pilul alik ninädon skäti konotila. Slugob piluli somik, tiket – ai nog kobot kiemik ön stad at – ninikon ini bludasirkülam obik, pavobon in brein oba, e paceinon ad konot lölöfik. Tän te nog mutob dapenön oni.”

„Fümo cogol”, geidan säkaspikota äsagom. „Atos binon lienetik ga sio! Somikos te kanon-la jenön in bal konotas magälafulik ola.”

Änoob kapo. „Leno fopülükob oli”, ätaspikob. „Ön mod at getob konota⸗tiketis obik.”

„Töbo kanob kredön atosi. Va atos id ojäfidon-li pö ob? Kis ojenonöv-li, if onüsumoböv bali pilulas olik? Ogetob-li leigo tiketi pro konot? Okanoböv-li vedön konotili⸗lautan so benorepütik äs ol, balugiko dub nüsum pilula somik?”

„Kredob, das atos mögon”, ägespikob. „Ba sötol steifülön osi naedilo.” Ätenükob nami oba lü om. Äzogilom brefüpilo, tän piluli äsumom.

„O lülogans löfik!” äsagom me vög teatik, ini käm logölo. „Nu odunob sperimänti, kel ba obinon riskodik.” Sag at ätonon vemo dotimik to lanäl jinik oma. „Spelob, das ogetob tiketi süperik pro konotil, klüliko bisä teor hiela Frank baibinon. Ekö! …”

---

[1] **geidan säkaspikota** – ‚dialogue leader / interviewer, Gesprächsführer / Interviewer’.

Äseitom piluli sui tipot linega oka, ägleipom väreti vata su tab fo ok, ed änüslugom piluli.

„Benö!” äsagom. „Liolunüpo odulos-li, jüs konotila⸗tiket süperik osüikon in tikäl oba?” No äjinom binön voiko dalestümik dö dinäd at. Äkleilos, das ädesinom ad kofön obi.

„Te dü pülatimil”, äsagob.

Ebo ven isagob vödis at, äküpob, das bos ämiikon. Suet äpubon su flom oma, ed äpaelikom. Äkögülom ed ävedom luvomitik, igo ämutom vomitön. Leno äkanobs fövön säkaspikoti, e broad programa at kluo päfinükon. Kevobans anik broadöpa äspidons isio ad yufön calasvisti okas, ab nemödikosi äkanons dunön pro om.

„Mutoy lävokön telefono sanani”, ek äsagon. „U malädanatoodi”, vom ävokof. „Jinos binön bos fefik.”

Prodan programa äkömom lü ob, ed äsäkom obe me vög kudik: „Kisi egivol-li ome? Kis eninon-li in pilul at? Bosi venenöfik-li?”

Ädeädob namis obik ed äsagob: „Snatiko, egivob ome bali pilulas obik, kels gevons tiketis dö konotils. Atos no äbinon cog. Jäfidons gudiko pro ob. No esevob, das man at äbinom malädasümiko senälöfik ta konotila⸗tikets. Lio üfo ekanob-li sevon atosi? Niludo om it no esevom, das äsufom tu⸗senälöfi somik. Klülos, das no büojonidom ad vedön lautan konotilas.” ■

PLOPS.

Dil lätik penota fa ‚Igor' Turbanov’.

Plops nedemons neletianis pö glof oksik, e ven vulamuskuls distalik onas primons ad lunikumön netämiko e fulikön me näm, sfalapavot love ets svelikon e kräkon, äsvo flukajal. Ma geilot oksik plops di ‚Ekaterinburg’ kanons-la vedön leigik ko bumot pluteadik nenkölik seimik u ko fabrikacim, ab no binosöv pötöfik pö ons ad mätön ta jafots menas. Bo teiko magulons binäli natik ä bimiki — zänädöpi dü pasetikam tima estifiköli e ya jino späköfik evedöli legadas lunüpo penekälölas, bidü legad di ‚Vajner’ ud ut nennemik, kel topon bevü mebamal binü flam, bumots jäfüda sanavik e spataveg: ‚VIZ’ plopis

okik ya eperöl dü komips ta ‚Zelenstroj’: zifabür tefü bimikäläd. Somiks ma bäldot e bledag vönädavogädik okas no plu sötons-la glofön mödikumo, binons nenfäkiks kol kesvists yunikum okas, reto äsi kol valikos, kelos jenon su glun nelaidik zifik. Kapäds onas äsva kosädons-la visipölo ko sül, ibä lans plopik onsik ya sis lunüp binons us.

Nu ya binons seledikis in zänaharat zifa, sisä saunükans topik fota[1] ereafons ad cedön, das piäf onas malädon e nu binons riskodiks pro zif saunik obsik, ibä blümons ad dofalön ün timül alik. Ye plops binons nämediks äs nämans e te nemödo mufülons kodü vien sovadik. Tuigs yunik onas seimna no sufidalaidons ta daleblad viena stimü ‚Boreas’ penemöla e brekons demü vet bledema, ab kösömo noidons dumiko, sümädölo visipi melavefas.

Ats binälo igo no binons bims, ab klifs bimik, magots stonasümik, e plops bäldik anik, soäs klips melajola, petegons me musk. Somiks „plüms gretik ini glun pesteigöls”, äsä hiel ‚Ramón Gómez de la Serna’ änemom onis, dugamotivis kelana steifobsös ad laidulükön, löons geilikumo e „dareigons tefü migäd bimas smalageilotik”. Äsublimükölo lifazeili onsik, hi-Spanyänan sapik äpenom: „Küpräds deada dabinons, e daloy nemön plopis küprädis lifa e nulükama. Nulükons länodis ed igo senälükons kuradi.” Ab too senälükons kuradi leno valanes, e „saunükanes fotik” obas dredäli nenatik.

Dö yegäd et vio logotons lo munasviet, u dö purpur fluküpik ut onas, kel sovemo ädafredükon eli ‚la Serna’, kanobs nunön nosi. Ibä plops obsik pö lunids nofümik jeikons. Ans sümedons sasenans, votiks äsva leadons klänedön ravanis pödü bäks vidik oksik. Pö jenets valik flukūp no jönükon onis. Bleds suviküno pehogons fa cäfilem smalik seimik dälufidöl ya bü gustul, e su stamalogods onsik bos pogasümik esüikon. „Lelöf plödo süiköl kol lif nepuböl” leno logoton äs purpur filaredik. Hiel Eros ma süikams oka is binom seimo puridik, glumaladälik e marädakölik.

[1] Lups suvo panemons prafado as „saunükans fota”, bi dadeidons nimis malädik.

Too kio jönons plops di ‚Ekaterinburg’ ün tim brefik ut florüpa, kü fredoy dö lif molädik tuigilas onas ko bledils töbo esüsprotöls! Ye igo ün period at no rajanoy-la lelöfakobikami dis plop. Liud nenvilädo süikonöv pö oy, äsif koedoy-la stutön bäki dugöfik jiflena len hibäldan mitulik, pö jästäd badöfik stifiköl, röbüloy-la heris, kels pianiko kobioglofons ko plöjal⸗skin globodik omik. E logod plitülik sunädo primon pianiko ä nevifiko ad nüsadön ini dib boada, äsä in filmot jeikik ömik. Benö! plops no jonidons pro atos. Ba binons tu sublimäliks ad tefön drimis romatik obas.

Bo suno plops onepubons lölöfiko in ‚Ekaterinburg’. Ab du lülogoy bimastamodis gretik lafo pesesebölis, polüpalögis dagleipöl vulas, stunidoy lifanämi gianagretik bimas manöfik at. Pato if sprotians yunik labü bleds midöfik löikons zü plopastamods gretik, steifölo ön leglif sonik ad läfulükön fabini rufatas. E nendas numoy ninasirkülis travärakötoda bimik, tikodoy, das gianabims at tapladü mödiks vo lunüpo älogons eli *svet* (voli) e me el *svet* (lit) änulüdons okis dü yels ze tums. Ed ons it änulüdons dub natemam oksik zifanefi zifa miotik obsik, nutimo no memöli pasetikosi. ■

LIFANUNODS TIDANAS VOLAPÜKA.

Hiel Martin Cyprian.

Hidilekan tabakifabrika lampör⸗regik in ‚Monasterzyska’ (Galizän; nu zif in Lukrayän), hitidan Vpa (nüm: 431), hitidal (nüm: 77), profäsoran (nüm: 50) e hiliman spodöl Vpakluba valemik Belgänik.

Pemotom as son feilana ün yel: 1824 tü del 30^{id} setula tö ‚Lužná’ nilü ‚Rakovnik’ in Bömän. Ävisitom dü yels 6 vilagajuli tsyegik motedöpa okik, kö äbinom hijulan gudikün. Ün lifayel jölid okik äperom fati okik, e mot omik äkoedof julön omi ün lifayel degtelid oma ünü yel bal pö jul Deutänapükik in ‚Kaunowa’ (‚Kounov’ nilü ‚Rakovnik’) ad lärnön Deutänapüki. Poso ävisitom pöpajuli e realajuli Deutänapükikis in ‚Rakonitz’ (ü ‚Rakovnik’) ko duinods mu gudiks.

Ün yel: 1844 änügolom ini kaenava≈niver di ‚Prag', keli äfiduinom lölö≈fiko ün yel: 1850. Sekü noliäl okik ästudom is, plä febodajäfüdis, tidajäfüdis plüdöfik mödikum sa pükis anik, ed äseadom ed ästudom i ziliko in bukems.

Ün yel 1850, tü d. 14id no≈vula, pälasumom pö tatadün Lösteränik tefü fabrikam ta≈baka as hiplägan pelemesedöl ed ädünom in ‚Wien' lä dileka≈nef, latikumo in tabakifabriks in ‚Sedletz', ‚Iglau' (nu ‚Jihlava' in Tsyegän) e ‚Göding' (nu , Hodonín' in Tsyegän). Ün yel: 1852 ävedom hicalan fabrikama (sevabo el ‚Assistent') ed äkömom ini tabakifabrik di ‚Winniki' in Galizän: provin ut, kö blibom jünu (nu zif at panemon ‚Vynnyky' e leduton lü Lukrayän). Ün yel: 1856 ämatikom ko ji≈Polänan: ‚Amalia Bott de Pierot': cil soelik higuvana lampörik, jikel ämotof lä om sonis tel: ‚Emil' e ‚Teofil', e dautis tel.

Ün yel: 1861 päcälodom as löpa≈hicalan (hikonöman) in ‚Monas-terzyska' e latikumo in ‚Winniki'. Ün yel: 1869 ävedom hidulogan (hikontrolan) in fabrik e pö nürem tabakabledas in ‚Zabłotów' (nu ‚Zabolotiv' in Lukrayän) ed in top ebo et päpromuvom ad hidilekan ün yel: 1873. Attimo (yel: 1888) binom hidilekan tabakifabrika e nü≈rema tabakabledas in ‚Monasterzyska' (Galizän), stadom in dinita≈klad jölid.

Tefü seiv Volapüka paküpetosös sökölos: Ya ün yel: 1848 ‚Cyp-rian' äreidom dö steifs hifilosopana: ‚Leibnitz' ad stukön valemapüki, e sis tim et ämeditom semikna dö sit püka somik. Kludo älefre≈dikom, ven hicalan: söl: ‚Wilhelm Köhler' se ‚Wien' ün yel: 1885, tü febula d. balid, äseivükom ome dub gramat brefik e „Volapükabled"

(Volapükagased fa ‚Schleyer’), das söl: ‚Schleyer’ äjenöfükom tikamagoti ela ‚Leibnitz’. Volapük äkoedon smililön omi so plidiko, äsva jilepul lelöfani okik, e sevölo legudiko, töbidami e timi kinikis lärn püka ömik flagon, eprimom too ün lifayel 61^{id} okik ad studön valemapüki at. Äkösömikom ad fegebön pro atos soaradüpis latik e gödadüpis de 4 jü 6, kelis büikumo ifelifädom nenfrutiko in bed.

Primü mayul ela 1886 äpenom penedi prolidik balid in Volapük cife (presidane kluba): söl: dokan: ‚Obhlidal’, kel älobom omi me pened ko nüm: 841 de 1886 mayul 7, ed älasumom omi as liman ini klub balid Lösteränik in ‚Wien-Meidling’.

Pos lärn Vpa dü yels tel ‚Cyprian’ ägetom diplomi hitidana (nüm: 431 de 1887 mayul 24), ed ün yel ebo ot uti hitidala (nüm: 77). Ün yel: 1888, tü setula d. 17^{id}, ävedom hiprofäsoran bai diplom ko nüm: 50.

Gönü pak Volapüka lejäfikom: 1) me siv gramatas, vödabukas e bukas votik sa gasedas vemo mödikas Volapükikas e me loen e legiv literata Volapükik pösodes difik, 2) me seagiv sirkülapenädas e setratas se gaseds bevü flens okik, 3) me stigädam studanas, calanas e tedanas vemo mödikas ad lärnön Vpi, bevü kelans liedo nonikan evedon Volapükan zilik, 4) me spod ko Volapükans in Lösterän, Deutän, Fransän, Spanyän, Litaliyän, Rusän, Danän, Belgän ed in Merop, 5) me laut yegedas pro „Volapükagased” (ko redak in ‚Wien-Meidling’), „Cogabled”, e me nüsed e tuved rätas matematik papüböl in „Nogan volapükelas in Beljän” (= „Jäfidot Volapükanas Belgänik”). — Redak timapenäda at (tiädü „Volapükagased”) ägivon ome demü tuved rätas mödikün yeloda balid premi pilonöl. I hiprofäsoran: söl: ‚Wilh. Hansen’ elasumom konoti jenavik fa om pelautöli ini lebuk okik: „Kompilalebuk konedas e konotülas fa Volapükans benodistikün”.

Kodü negön Polänanas kol püks foginik, keninükamü Fransänapük, no äbinos ye mögik pö om ad stidön Volapükaklubi in lödatop okik: zifil: ‚Monasterzyska’.

1888.

DOG ELAS ‚BASKERVILLES'.

„O flen obik cädik!" äsagom, „hiel ‚Holmes', to vised valik okik, no äbüologom dinis semik, kels ejenons sisä ikömob lü maräd. Suemol-li obi? Fümob, das binol men lätik in vol lölik, kel ovilonöv binön muaditupan. Mutob detävön soeliko."

Atos mu iditretülükon obi. Äbluvob e no äsevob, kisi ömu⸗tob sagön u dunön, e büä üsästunob, älösumom spatastafi okik ed ämotevom.

Ab ebo ven itikädob dinädi, konsien obik vemo ätomon obi demü däl ome ad soalükön oki de daküped obik dub kodül alseimik. Ämagälob, kisi ösenäloböv, üf ömutob getävön lü ol e koefön, das mifät seimik üjenon dub nedem obik lejonodas olik. Lesiob ole, das cügs obik iredikons ebo tü timül tikoda at. Jünu ämögos, das no nog äbinos latik ad vegamorivön omi, klu sunädo idevegob lüodü ‚Merripit House'.

Äspidob ve veg mögiküno vifo, logölo malis nonik siöra: ‚Henry', jüs irivob topi, kö veg äl maräd ädetuigon. Us, äludre⸗dölo, das ba fino itevob ad lüod pölik, äbexänob lubeli, se kel ölaboböv selogami gudik: lubel ot, kel pimaiköton ad stonicö⸗pöp dagik. Dese top et iküpob omi dub lülogam teik. Äbinom pö veg äl maräd ön fagot mö liöla⸗foldil ze bal, ä vomül äläbinof lä om, jikel äkanof binön te lädül: ‚Stapleton'. Äkleilos, das ba⸗läd ya ädabinon vü ons ed utans ikobikons dub rajan. Äspa⸗tons kobo vemo nevifiko pö spikot dibälik, ed äloegob jäston ofi lujoko me nams ofik, äsif vemo äsüadof dö utos, kelosi äsagof, du ädalilom küpäliko, ä balna u telna älemufükom kapi okik ön nebaläl vemik. Ästanob bevü klifablögs, küpedölo onis, mu⸗vemo pibluvükölo dub tikäd, kisi ödunob fovo. Ad sökön onis e vüikön ini spikot nätimik onsik äjinos binön nefölot, ab too blig nemedik obik äbinälon ad neai pülatimilo leadön fagikön omi de küped obik. Ad bitön as spionan kol flen binos dunot lenaudodik. Too, no äkanob datikön dunamodi gudikum, kas küpedön omi dese lubel, e sä⸗miotön konsieni obik me koefot ome pos utos, kelosi üdunob. Veratos, das, üf riskäd süpik seimik ötädonöv omi, ästadob tu fagiko ad binön gebovik, ab ye kredob, das ubalädol ko ob, das dinäd äbinon vemo fikulik, e das no äkanob-la duinön mödikumosi.

Pofövos…